

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 оыл алтынны
ыйтан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙНОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 72 (5584)

1981 оыл. Бэс ыйн 16 күнэ
оптуоруньук

Сынаата
2 харчы

ДОЙДУ ХОНУУЛАРЫГАР

МОСКВА. Подмоско-
вье хонууларыгар от хо-
муура садаланна. Лухо-
анцкая оройуон «Красная
Пойма» опытной-произ-
водственной холбохуга
биир нэли хомуулар-та-
нар комплекс тэрийдэ.
Манна охсууну икки нэ-
дэлэ иһигэр бүтэрэргэ
быһаарыннылар.
БРЯНСКАЯ. Уобалас
колхозтарыгар уонна со-
хозтарыгар сүөһү аһы-
лытын бөлөмнөөһингэ
ударнай ый садаланна.
Оту куурдууга ак-
тивной вентиляции тут-

туллар. Итинник бөлөм-
нөөһү сүөһү аһылыгы
интэриэстээн аһыа-
ларын 2-3 төгүл баай.
ВОРОНЕЖ. Хотуурдар
тыллар садаларыгар,
сүөһү сыйдарын энэ-
ригэр—техника сымды-
бат сирдэригэр—тыһаа-
тылар. Тыл сирин үлэ-
һиттигэр промышлен-
най предприятиелар, уч-
реждениялар үлэһиттэрэ,
үрдүкү кылаастар үөрэ-
нээчилэрэ нөмөлөөлө-
лөр.

(ССТА).

Көрдөөх сынньалаңы, көдүүстээх үлэни

Оройуон оскуолаларын үөрэнээччилэрэ үөрэх ды-
лын түмүктөөн күтүүдөөх сайынны сынньалаңы-
рын садалаатылар.

Кэниини сынньалаңа өбө сайынны сынньалаңын тө-
рөөһүнэ баалачча түбүстэ. Былырын сынньалаңы
уонна үлэни тэрийингэ Хатылы орто оскуолата (ди-
ректор Д. П. Чечубов) социалистическай куотала-
һыга кыайылыааһын тахсан ЫВСК РСФСР райкомун
көһөрүллэ сылдьар Ыһыл аһааһын ыйыта. Арыс
кылаастаахтар бөлөхтөрүгэр Хадаар оскуолата (В. Ф.
Посельская) бастаабыта. Ити коллективтар республи-
катаары куоталаһыма амиз үчүгэй көрдөрүүлэ-
минтэрэ.

Ааспыт сайын I—II кылаастар 3494 үөрэнээччи-
лэриттэн 2472-лэрэ төрөөһүннээх сынньалаңынан
уонна үлэни хабаллыыттар. Үөрэнээччилэр пром-
водства улаханник көмөлөспүтэрэ, барыта 433
тыб. солк. нэригэ көмөлдөөх үлэни төлөрүттэр.
Ити 1979 сыллаарытаар 81 тыб. солк. албах этэ.
Ордук бөчүмнээх көмө от хомуурутар оһоһуллубута.

Хомуурга сыл ахсын кыттар үлэ уонна сынньалаң
лаабырдарын аһаана эбиллэн иһэр. Былырын ки-
нигэр социалистическай куоталаһыларга бастаа-
быт «Чечир» лаабыр (Хатылы орто оскуолата, сала-
йааччы Г. Н. Аммосов) оролор 235 тенна оту со-
ветуопкаалаабыттар, үгүс өрүттээх культурнай-мас-
сабай дьаһаллары тэрийбиттэрэ, көрдөөхтүк сынньа-
мыттар. Эмиз ити курдук, Д. А. Абрамов (Бахем),
Н. С. Захаров (Мугудай), В. М. Пермяков (Сыла),
В. М. Жирков (Болтоно) салайааччылаах үлэ уонна
сынньалаң лаабырдар сүөһүгэ дороххой аһылыгы
бөлөмнөөһингэ активнайдык кыттыбыттар. Кэниини
сылларга быыс бүтэйдэри тутууга үөрэнээччилэр
эмиз ылымнан эрэллэр көрөхсөбиллэх. Мугудайга
учуутал В. Н. Коротких салаатынан үлэ уонна
сынньалаң лаабырды былырын сайын устата 15 км
усталаах күрүнү түһүтэ. Амма уонна Арыылаах
оскуолаларын оролор тутууга эмиз үчүгүйдик үлэ-
лэбиттэрэ.

Быһылгыттан Сунтаар оройуонун опытынан үлэ
уонна сынньалаң лаабырдарыгар аналаах типовой
комплекстары тутуу садалаахтала. Былырын үө-
рэнээччилэргэ аһаан Эрилин Эристини аатынан уонна
Субуруускай аатынан сохостар түүх да тутууну
ыппатахтара. Садалаахтала даһаны сорох тутуулар
олус уһуннук соһуллаллар.

Улахан болдомто пришкольной участкадары тэри-
йингэ уонна үлэһиттэргэ уурулуохтала. Быһыл даһа-
ны сорох оскуолалар бу өттүнөн түбэ да үлэни
ыппатылар. Билигин туругунан Хадаар арыс кы-
лаастаах оскуолата өрө үчүгэй арай тейтиналлаах.

База суох буолан, суолта да сита биэрбэттэн бы-
һыл пионерскай лаабырдар Чакырга уонна Мында-
гайыга өрө аһыллалара быһаарынна. Профсоюз
райкома, сохостар уонна оскуолалар кэлэр өттүгэр
пионердар сынньалаңыларын тэрийингэ болдомтолорун
күүһүрдүүх түстээхтэр. Сага лаабырдар тутар ту-
һунан бөрт өрдөөтүтүн ытыллар кэпсэтин олоххо
кириини наада.

Оролор сынньалаңыларын уонна үлэһиттэри быһааччы
тэрийэр, салайар надрдар кэмгэр санаа хоту сүү-
мөрдөмөттөр. Бу үлэ үчүгүйдик кининиһаах, хойту-
руолланыах кэригнээх. Маннаха райово, ЫВСК
уонна профсоюз райкомнара, оскуолалар ыкса си-
бэстөөхтүк үлэһиттөөхтөр.

Сайынны сынньалаңы уонна үлэни тэрийингэ со-
циалистическай куоталаһы төрөөһүнэ салгыт тул-
сарыллыахтаах. Маннаха оройуоннаагы штаб (Д. П.
Давыдова) быһыл хамсааһын өтөрүөхтээх: үлэ тү-
мүктөрүн оперативнайдык хомуулуохтала, бастаан
уонна хаһаан иһээччилэри тутатына быһааран кө-
вүлүүр уонна сэмэллэр дьаһаллары көдүүстөөхтүк
олохтуохтала. Урукку сылларга курдук, дьаһалтынан
уһуннары хатыланыа суохтала.

Үөрэнээччилэр сайынны көрдөөх, көдүүстээх
сынньалаңыларын, туһалаах үлэһиттэри төрөөһүннэр
—аһаабат болдомтону!

ЭДЭР СААС, КҮҮС-КҮДЭХ БЫРААҤЫННЫҢ

Оройуон сайынны спартакиада

Бэс ыйын 13 күнэ. Са-
йынны халлаан, аһаабыт
курдук, күн күлүмнэс уо-
тунан мичилиһэ үөрдэ.
Сир-дойду торро күө-
бүнөн силгилээбит
үтүөнэннээх кэмэ.

Бүтүн—оройуон ула-
хан спортивной быраа-
һынныга, уратылаах
күн. Оройуон кинини
стадионун үрдүнэн биһи-
ги улуу Ийэ дойдубут,
бырааттыы союзнай рес-
публикалар быһахтара
дьоллоох кэм түһүлгэти-
гэр дьону ытырдымы,
көмүл тыалга тэлибирин
кыстылар. Сарсыарда
эрдэттэн манна спорду
талтааччылар хотоһостуу
субустулар. Тыһынча-
нан киһи мустубут три-
буналарын, үрдүнэн үө-
рүүлээх музыка ыһыг-
һар, күөх сирэмэ, биһи-
ги дьоллоох нэмэтин
туойар ырыа-тойук дыз-
ройер. Киһи өрө сүргэтэ
көтөһүлүүх, үөрүүх-хо-
түүх умнулуубат түгэс.

Стадион күөх кырыгар
бастаһыннан күс быһы-
дар тахсаллар. Үгөс бы-
һыһынан, сайынны
спартакиада кылгас дис-
танцияларга сүүрүүлэр-
тэн садаланар. Вастаах
кыайылыахтары өрдө-
лөһүн, ким хайдах бө-
лөмнөөһүн сыһаалаһын-
билгэлээһин...

Күнүс доп-курдук 12
часка сайынны спар-
такиада үөрүүлээхтик
аһы түгэс үүнэр.

Кини трибунада оро-

уон салайар үлэһиттэрэ
уонна шефтоох Нерюн-
гри куорат үлэһиттэрин
делегацията тахсыларын
мустубут дьон ытыс ты-
һынан өрдөһүн көрсө-
лөр.

Стадион күөх кырыда-
гар өрөгөйдөөх музыка-
нан доһуһоллатан түөрт
сохос, оройуон кинини
уонна 13 №-дээх СКТУ
спортсменнарын колон-
налар биир тэһник үк-
тээн киһиллэр. Киһилэр
иниһилэригэр оройуонмут
спортивной аатын-суолун
республикада, Россияда
уонна Союзка тийэтиэр-
диспет спорт ветеранна-
ра аһыһыларын мустубут
дьон көхтөөх ытыс ты-
һынан өрдөһүннэлэр.
Чулуу спортсменнар бө-
лөхтөрө спартакиада бы-
лаһын тэһичин тутан
киһиллэр.

Колонналар кини три-
буна кинигэр кэлэн тох-
туулар. Парады хамсаа-
лааччы спартакиада
тэрийэр комиссия пред-
седателигэр, ЫВСК
райкомун секретарыгар
уонна спорткомитет са-
лайааччыларыгар рапорт
биэрэр.

Вастытан бастыг
спортсменнарга оройуон
сайынны спартакиада-
тын былаһын көтөһөр
үрдүк чыс тиксэр. Ста-
дион үрдүнэн ССРС Го-
сударственной Гимно-
мырдыр. Дьон сүһөх-
тэригэр тураллар.

Спартакиада кытты-

лаахтарын, ыһырылаах
ылдыттары, бары нө-
рөөччүлэри ССКП рай-
комун бастагы секретара
И. П. Листников өрдө-
һүн, сайынны спар-
киадаһы аһыллыбытынан
биллэрэр. Кини Нерюн-
григитан сылдьар күндү
ылдыттарга өйдөбүн-
нүүн бэлэһи туттарар.

Райсовет исполкомун
председателин солбу-
лайааччы А. А. Шадрин
оройуонга физкультура
уонна спорт сайдыты-
гар, сага пятилеткада
оройуон үлэһиттэрэ кил-
лэрэр кылааттарыгар
уонна субу тирээн кэлбит
от хомуурун эппиэттээх
хампааньатын сорунта-
рыгар тохтоон тыл этэр.

Тыл шефтоох Нерюн-
гри куорат үлэһиттэрин
делегациятын салайаач-
чыгар, ССКП горвожун
секретарыгар В. И. Сит-
никова бириллэр. Кини
спортсменнары, көрөөччү-
лэри, оройуон бары үлэ-
һит дьонун Саха сирин
Согуруу өттүнээди ТПК
тутааччыларын, таас чо-
бу хоспооччуларын, тимир
суол ыстаал ылымнын уу-
рааччыларын ааттарыт-
тан итинни, истинник
өрдөһүн уонна сити-
һиллэри баһарар. Таб. Сит-
никова Саха сирин Согу-
руу өттүн уларыта ту-
тааччылар үлэһэ хорсун
быһыһыларын көрөһүннэр
альбому ССКП райкомун
бастагы секретара И. П.
Листников туттарытын

мустубут дьон ытыс ты-
һынан өрдөһүннэлэр.

Оройуон спортсменна-
рын ааттарыттан өрдө-
һүн Саха АССР спор-
дун маастара, оройуон
рекордсмена Д. Д. Эвер-
стов этэр.

Эмиз үөрүүлээх марш
һыргыһар. Парады ха-
маандалыыр куолаһ иһил-
лэр. Колонналар биир
тэһичин хотолдуһан ста-
дионга тахсан бараллар.

Ити кэһиттэн про-
грамма быһытынан чэп-
чэки атлетикада, нацио-
нальной ыстаныһыларга,
хапсадайдаан туһууга,
о.д.а. көрүннэргэ күрөх-
тэһинлэр утум-ситим са-
далан бараллар.

Сүүрэр суолга, түһүл-
гэ, ыстанар сектордар-
га тыһаһыннаах хаты-
һылар икки күн устата
тохтоло суох ытыһы-
нылар. Эдэр саас, күөс,
күдэх умсухутуулаах бы-
рааһынныга спортсмен-
нарга даһаны, көрөөччү-
лэргэ даһаны умнулу-
бат өйдөбүлү хаалларда.

Бэс ыйын 14 күнүгэр
оройуон быһылгы сайын-
ны спартакиадаһын үө-
рүүлээхтик сабын парада
буолла. Кыайылыах ха-
маандаларга, биирдин-
лээн көрүннэргэ бастаа-
быттарга маһарадалар
туттарылынылар. Оро-
йуон комплекснай спар-
такиадаһын түмүгэ та-
һаарылына.

С. ПОПОВ.

220 тонна оннугар 270 тоннаны оттуохпут

Одбулуун нэһилиэгин общественноһын эбэһэтэлиститибэтэ

Сүөһү итинни сайыннары,
кыһаан бороһуунсуһаан ылы-
ны уонна соһотуопкалааһын э-
бэһин сүрүн усулуобуйатынан
туруктаах аһылын баһатын тэри-
йин буолар. Бу сорок, оройуон
атын нэһиликтэригэр курдук,
биһиги Одбулуунмуттар эмиз
иһаһаан быһаарыла иһин.

Ол иһин уонна быһыл отто-
һун быһаарын толорууга ырахан
дыл буолбутунан биһиги—Одбу-
луун нэһилиэгин рабочайдара
уонна сулууспаахтара, пенси-
онердар уонна дьэ хаһаайналар
—субу арай садалааһын ту-
раа сезонга от хомууругар активнай-

дык кыттан, райсовет исполкома
бэрэһит 220 тонна оту соһотуоп-
калыр быһаарын 50 тоннаан
аһары толорорго эбэһэтэлиститибэ
ылмыһабыт. Итинтэн 200 тоннаһын
нэһилиэгин 49 пенсионердара, бэйэ-
лэрэ туспа эһэно тэһинэн, бөлөм-
нөөһүтэрэ.

Оту элбэхтик соһотуопкалыр
мэлдьи үчүгэй. Оттон кинини са-
йын эрдэ, сүмэһинэ толору баа-
рына бөлөмнөөр өссө ордук. Ол
иһин биһиги хомуурга туттулар
сэби-сэбиргали барытын оһостон,
сохос бэрэр нөмөтүн кэмгэр
ылан, алаастарбытын хойутаппакка
сылһартаран от ыйын 1 күнүттэн

хотуһада маассабайдык киһиэх-
тин уонна сезон бастагы деһада-
ларыттан дьаһыһан дьулуурдаах-
тык оттуохпут.

Хотуһада сүрүн үлэһит таһы-
нан сиилэс угуутугар маассабай
субуотунуһуһтарга кыттыахпыт,
атын эһин аһылыктары бөлөм-
нөөһүтэрэ.

Оройуон общественноһа биһиги
көбүлөөһүннэһини оһууругэр, от
хомууругар хаһааһытааһар да
көхтөөхтүк кыттарыгар саарба-
лааһабыт.

(Эбэһэтэлиститибэ райсовет
исполкомунан биһирэһтэ).

320 центнеринэн ордук

Эрилин Эристини аатынан со-
хоз Хайахсытааһын отделениета
бис ыйдаагы үүтү валовой ылым
быһаанын 320 центнеринэн аһар-

да. Манна ааспыт сыл туһааннаах
кэмнээһиттэргэр 510 центнеринэн
элбэх үүт ыланна.

С. ОСИПОВ.

Тизэ сылдьан атылаан

А. Ф. Пестрякова сэбиэднэсэ-
дээх Мугудайдаагы промтоварнай
маһаһын—биир үчүгэй үлэһэ
коллектив. Эргин сага ыһыа.

ларын туттан, табаары тизэ сыл-
дьан атылаан тыа сирин коопе-
ратордара нэһилиэгинэ наадыһы-
тын ыһаһыһаахтык хааччы-
лаллар.

Сотурутааһыта кинилэр оройуон
киһигэр киһин биир күн 4554
солк, табаары батардылар. Ордук
хамаһатын атах таһастара, вело-
сипедтар, о. д. а. бардылар.
В. ИГНАТЬЕВ.

ӨЙТӨН, СҮРЭХТЭН
СҮППЭТ КҮН

научная чинчилэр институтун Покровскаядаа
тирдиллэр хокубатын үрдүк быһаанчаахтыл туһа
эвентун үлэтин оныттыт.

сылаах оту ыһыһа бас-
такы улахан көрдөүт-
сирн кичэйиҥ танэстаа-
һын. Бу үлэ ыраахан
дискотай баранан сир
мырсытан нөрон биэр-
иһи суолууан танэстаа-
һынтан садаланар. Ити
кыһынтан 25—30 санто-
метр халыһынах гына хо-
рууулар уонна хас да
суолууан тээриллэбит
сир кыһа үчүгүйдик и-

Бастың Опыт

1978 сыллаахха Е.Ф. Иванов салаһар механика заправканыт ээснотт онгоһуллубут кудуһа иһин салгыы тахастабыт — бараналаабыт, дискотеккыт уонда минеральная уодурдууку киллэрбит. От ыһыллар сири катоктанымыт.

1979	снл бэл	мнлн
икис	агварыг	уруу
сүөлү	ахлыг	агаа
эбнэс	мнлмбнт	мнн

1980 СЫЛАНТХА АЛБАН
СЫЛАНХ ОТГОРУ МЫМЫ НЭ-
НЭ 96 РЕКТАРЫНХЫН МЭНГ.
ТЯЛЛЭНГЭ. ОЛУС КУРААН
САЙН: БУСААН БИЭР РЕК-
ТАР МЭНГЭ 300—350 КУ-
БИЧЕСКАЯ МЕТР УУ ТИГЭР
КЭМЭЙНХИЙН УУНУ НУТГА-
РЫН «ВОЛАННА» УСИ.
ПОВЫШЕНИЕ СЫЛАНХЫНГЭ

Е. Ф. Исаков жемчуга 218 гектардаах эбэтэр сыллаах өтүөр аһыллыбыт синтирдаллар ходуналарыттан 684 тонна огу содогускалаабыта, гектартан ортогужан 31 центнер үүтүнү аһыта. Оттон 482 гектар аһылда ходуналарыттан 506 тонна огу эбэтэр гектартан 11,7 центнери өтөөбүтэ. Барыта 1980 сыл сайынналар эмэно хас биридди киһини өртөтүмүн 208 тонна огу содогускалаах, 1250 тонна огу аһаабыстыбыда туттубута.

Билгигн усалзуубуйабы
тыгар оту ыһам бэс
ыһын 15 күнүттэн от
ыһын 15 күнүтэр дээрн
ыһымалар. Ити болдой.

От сикимго ридковай
ныаманан ымыллар. Оту
ымыл кыккиттон сирн
хайаан да катонтанар.
Сиким тахсыыта 100 бы-
рыһымакта тигиһээр
буолуларакка. Бээстай
костер уонна Сибирь во-
лоснецкыта гентарга 20
миллограмм нуорманан
ымыллар. Регнерил нуор-
мута—16 миллограмм. Бээ-
стай костер сикимини
2—4, оттон Сибирь во-
лоснецкытын уонна регне-
рил сикималарыа 4.5 сан-
тиметр диирингиктук
ылар ордуу.

От ыһыллыбыт баста-
ны сымалар сөнүү тү-
һүтө элбэх сыллар орто
кормаларыттан билэр
намыһах буоллааһына уу-
ну куттарыы ыһыллары
сүбэллэр. От үтүөр на-
мин бастаы акара ку-
ракк буоллааһына, оту
ыһыах ниннио ходоһаа
ууку куттарар ордук ту-
һалаах.

Полюсовская дачи ОНХ оту мһан үүнһэрэр хөдүһатыр ити үһһэз көп-сэмэнт, технологический туһанын урут хаһаайыстыба гектартан 8—9 центнер эрө оту мһыт сар-дэрин үүнүүлэрин ула-хкык үһһэз.

Е. Ф. Иакож званотун үлдэтиг олалта — ходоула үүнүүтүү үрдэтин сүртүн резервот. Бу үчүтэй олалт республика советскараагар аностон туба-маллаах.

Покровскайдаары ОПХ Е. Ф. Иванов салайар, механикациркаахыт ээһотун сингирдллэр хотуһаа элбэх сыллаах оттору уһан үүннэрингэ опытын бийа, рөөтэ уонна Саха АССР Тыатын хаһаайыстыбатын министерствотун, райгорисполкомнары элбэх сыллаах оттору уһан үүннэһин сингирдллэр хотуһаа-

БЭС БИЙН 5—12 НҮННЭРИНЗЭБИ СВОДНА

1980 онд
ОРОЛУОН ҮРДҮНЭН ААС-
 ПЫТ СЫЛ тууааниах
 мэмнээсэтээсэр күнгэ
 бннр мнахтан 3,4 кило-
 грамылан элбэх үүт ма-
 нар, государствода 177,4
 центнериан үгүс үүт
 туттарыллар. Бу инни-
 тээр калыаэсэтээсэр

Ол эрээрм, күүнгуынах
хсхыттан Одыукууна

Сорун чуулхай: савынныг муу уйгуу гал тунамал, сууха обон айнылтыг дүүрэллэн урун илгээн дэбэлччи явнам.

[illegible]

Куустарын - кыктарын
арактатан, ылаалына
ууран ирер барам, пен-
сионердар агардыттан
итазыа суохтара от хо-
мууртар кыттан 100
тонна бастын хайчысты-

1945 жыл мам айы 9 күнэ—гитлеровскыт фашизмы кыайым күнэ кини аймак өбүтүн, сүрөттөтүн хаан да сүштө, албадуубат улуу күн. Оттон бөйүкк, ол кыа. Ыйымм аралсыбыттар кикилеригер салдыбыттарга эбөтөр ол мэр салларга тылга үлөкөн уонсай кыайымы уһансыбыттарга, ити күн өссө ордун чүтэс уонна долгутуулаах.

Бүгүн тодо эрэ эрдэ уйуттунум. Сарсыларда 4 авас. Забайкалье жөөн калмаан истибэ уйаара. кайыра баалибегиттин тардмалан сытар. Уу чуумпу. Балаанка таһыгар үс радист «Сомитформбери» биринчиги истэ ололодор, сирейдэрэ-харахтара саахсаахсыбга сылаабы.

—Здравствуйте, товарищи солдаты и командиры! Поздравляю с Днем Победы! Ура, товарищи — друта.

төртөрүүнү олжимынты, биһиги үс төгүл ураа-
түөрт сыйлаах ыар сэр- таан ыыргыттыбыт. Ду-
схиттин советкай норуот- ховой ормустр оонсоот-
кайабылаах тахсыбытын. Ошон салтым генерал
Визирини катылаанты- бу Улуу Кыялымын адал-
лар. Биһиги «Ураа!» ха- ымт советскай норуот ту-
һыым бөдө, байа бэйэби- нунан, партия салаһар
тин эбэрдэлэһин, куус- оруолутар чопчу тохтоон
тууу. Бу күн бүтүн- тьла эттэ. Кытайымын
һүтү уратылаанна. ба- айлааххэ олох тутуутулар
һыанай саньителарым, эссө чингэтнэхтээхтэ
һылаһабыллар, полевой дин түмүктөөтэ. Эһин
куухунаттан үөрө-көтө «Ураа!» хаһымы ыыргыт-
аһаатыбыт. Ыһаа-дойук- та.

курсуу-сансым элбэгтэ. Ийм хамна тийнхнхтэрин, туту үлэлнхтэрин, үөрөнхнхтэрин туһунан ыраланын үнсэтэ. Саямай чугастым, күндүтүн амалырытын барыгын татаналыт.

Буоюн номсөмолд-тарга үөрүүлэх ёһын-та-майгыга номсөмол-снэй аначоктары тутар-дылар. Ынфрэг сулууси-лаабыг довтогторум нууч-ча Колоденков, татарин Садыков, епей Некман

Ол олоодохлутуна истэи устун автомашини хара келуна. Куэвэ голору дьок. Кыһыл элэи галымнар. Ор буолбата, субу тийэн кылаллар. Карбонити, минералнаах Рымскулон, бурят Караминнов, сахалар Николай Постников, Иван Попов, Прокопий Парфенов оһко үөрэ-нөтө тураллара быһиги даҕаны субу баар кураач.

Улуу Кыяанын күүнэ ой-тон, сүрэхтэн сүппэт үтүүнүн сойбуге.

Н. МАКАРОВ,
сэрин, ула ветерана.

КАЗАХСКАЯ ССР. Урал өрүс бассейныгар балык 50-төн тэхса көрүгүз үөскүүтүр. Олортон ордуу сыналгаватара—хатымс. Сыл аясым маана 100-төн тэхса тылымча цытнер хатымсыкылары бүлүтүүлэр, 2 тылымча центнер көндүр малалар.

«Турьевирыбпром» холбогун балыксыгтара соётоул-
намыр туунарга күн ахсын 1000-тан тахсагым цек-
тиер загымсыгмылары туттараллар. Үчүгэй түмүктэрн
Амгелгады загыман уоһаа Кызыл-Балык холкоһтар
ситыһаллар.

СНИМОККА: Кызыл-Балык нопкоз бадиксыггара (хагастан) эвельсей Усенгалли Иадиров уонна группомсор Серик Бамбосынов.

ССТА ФОТОУВОНКАТА

Балаах оту соротуонна-
дан Эрдик Эристин
астынан сохкооа тутта-
быта бичаардылар.

Сайын устата Үс пен-
сионер оттуур эвчелар-
та настайынтыг сыйла-
халын көмөлөүхөтөр.

Үлө тэрөөлүнөх фор-
мистың кыяан хыбыл-
ымбат, производствон
бастайаанайдыр сымдын

лөмнөхөтөр.

Хайахсыг ытык кы-
дыгастар бу байлаа-
куч сайынга, парти-
най сыйлаах дымга об-
щественная тунаах
үлөлөргө ордун антипай-
дым кыгастар субалан-
таймастаа.

В. В. ФИЛИПОВ,
пенсionердар
советтарын
председателя.

В. В. ФИЛИППОВ
пенсионер да
советтары
председатели

Кубок аадырына уларыйда

Оройуоннаабы спартакиада

Оройуон бийылгы комплекснай спартакиада-тыгар түөрт сөххөз, оройуон кинин уонна 13 №-дээх СКТУ хамаандалара кытыннылар. Бүтэһиктээх түмүгү сайынгы спартакиада күрэхтэһилэрэ чуолкайлаатылар.

Спорт 14 көрүнүгэр күрэхтэһилэргэ ордук үчүгэй көрдөрүүлэри ситиспит, төрөөһүннээхтэн кыттыбыт оройуон кинин хамаандата 49 очко-команан кыайылыаабынан тарыста уонна комплекснай спартакиада улахан кубогун хаа-абыннан буолла. Былырыгыны чемпион, «Чу-рапчы» сөххөз хамаандата, бийыл иккис ми-нестеленэ, «Чурапчылар», тобо да сайынгы спартакиада кыайдаллар, эрдэтэри күрэхтэ-һилэргэ тэнэ суох көрдөрүүлөнөн, 52 очкону хомуйдулар. Үһүс миестэргэ Эрилик Эристин аатынан сөххөз спортсменнара тарыстылар. Ки-ннлэр 59 очколаахтар.

Урукку сылларга бастыгынар ахсааннарыгар киирсэр, спартакиада кубогун ыла сылдьыбыт Субурускай аатынан сөххөз хамаандата бийыл төрдүс миестэргэ үтүрүлүнэ. Онтон кэнники миесталарга Карл Маркс аатынан сөххөз уонна 13 №-дээх СКТУ хааллылар.

Сайынгы спартакиада хайдах барытын ту-һунан хабмат аныгы нүмэригэр аарыаххы.

х х х

Үс сөххөстөн барыта 36 сүүрүк сылгы күрэхтэһингэ кытына, ол иһиттэн Карл Маркс аатынан сөххөстөн—13, «Чурапчыттан»—14, Эриликтер букатын кыттыбатылар.

Сүүрүү түмүгэ 7 ат бириэмэтинэн таһаары-лына. Оно «Чурапчы» сөххөз аатара 22 мү-нүүтэ 17,4 сөкүүндөнөн кэлэн көбөрүлэ сыл-дьар кубогун уонна бастагы бириэмийэни ылы-лар. Кинилэртэн 36 сөкүүндөнөн хаалбыт Карл Маркс аатынан сөххөз сүүрүктэргэ иккис буол-дулар.

Сир—биһиги баайбыт-дуолбут

Советскай Союзна айылаа харыстабыла го-сударство хонтуруолугар ылыллан турар. Туох-баар сир-уоту радио-нальнайдык туһанын уонна почва үүнүүнү би-рэр дьөбүрүн бары дь-һалларынан үрдэтин но-руот бүтүүнүн дьыала-тынан буолар.

Таас чоку аһаас ным-манан хостуур «Тула-уголь» производственной холбоһуона сир-и тупса-рынан дьарыктанар аналлаах управление тө-риллибит. Бу холбоһук дойду таас чокун про-мышленноһун холбоһук-тарыттан саамай бөдөн-нөрө. Сэтгэ сыл иһигэр тыһыынчаттан тахса гек-тар сир тупсарылына. Олор тыа хаһаайысты-бын туһанытыгар итинэн

Аан дойду обществен-нога саага сөбүлэнилээх агрессия аһастын—Из-раиль авиацията Ирак столицата Багдад чутаһы-гар баар атомнай чинчи-лэр кинигэ түөкүнүү ба-ба түһүүтүн уордаахтын сэээллэр. Ити ханнык да сылтаа суох буруйу оһоруу Израиль агрес-сивнай дьайылырын уһун сыабын учараттаах сүһүбүн быһымынан көрүлүөбүн көрүлэр. Онуоха быһаччы кытты-лаабынан итинэн иккис-рээччиктэн АХШ салайар эрчимтэлэрэ буолаллар. Официальной Вашинг-тон ону мэлдьэһэргэ сору-нар буолан Америка столицатыгар Тель-Авив буруйу оһорорго санам-мытын эрдэттан билэ оһорбуттарын ным да саарбадалааба.

Иранка саба түһүүтэ АХШ биэрбит самолет-тара кыттыбыттар итинэн телевиденне сис-темалаах туспа аналлаах американскай бомбалар бырабыллыгытара. Из-раиль летчиктары аме-риканскай инструктор-дар үөрөһүттэрэ. Из-

АГРЕССОРДАР ИТИЭННЭ КИНИЛЭРИ ӨЙӨӨЧЧҮЛЭР

—Комментатор колонкара—

рильскай саба түһүөх сүтүтэр икки арабскай го-сударстволар—Иордания уонна Саудовскай Ара-бия—салгыһынаабы кү-һаардарын, буолаары буолан Саудовскай Ара-бия тизин икки төгүл, көспүт чакчылары бол-жомтону эмиз тардар. Са-удовскай Аравия терри-ториятын үрдүнэн ыраах-тан билэр итинэн сала-йар аэвас радиолока-ционной системалаах аме-риканскай самолеттар көтөллөр эрээр, кини-лэр тобо эрэ израиль-скай авиация 14 самолет-тара аһан эрэллэрин билбиккэ хаалбыттар. Ити самолеттар экипажтара оһончу американецтар буоланнар билбэтэхтэрэ буолаары дьин ыйытал-лар кырамысса таһы-наабы комментатордар.

Ирак Израильтан кини-ядернай сирин сабин тардаппат туһунан дуо-габар кыттылааба буо-

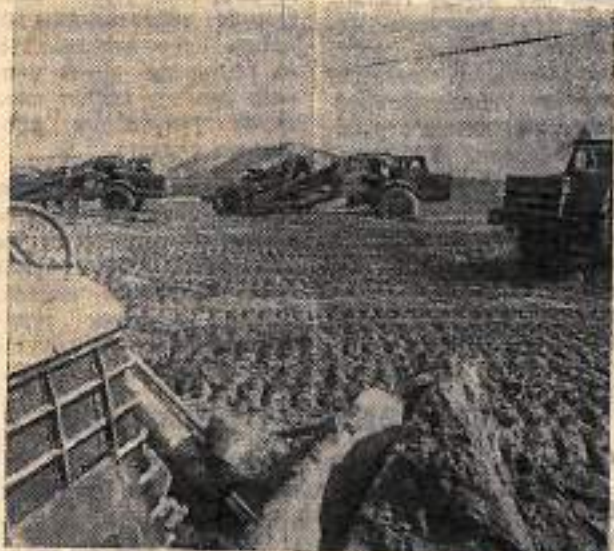
ларынан, кини бары үлэ-тэ-хамнаа. Атомнай энергия аан дойдутаа-ы агентство хонтуруо-лу-гар сылдьарынан ураты-наабы баллантахха наа-да. Ядернай сирин саби-гэр суудайар Израиль туһунан эгэр буолааха, кини ити дуогабарга хол-боһорто адыас анкаас-танар.

Ирак кинини утары Израиль аан дойдутаа-ы эйгэ уонна куттал суох буолуутугар ырааха тиниэ содуллаах нэрээнэ суох агрессиятын туһу-нан болпурдуу нөрөргө ХНТ Куттал суох буо-луутугар Советын суһал муһабын ыгырары модуйда. Арабскай дой-дулар Лигаларын анал-лаах сессията ити агрес-сивнай антаа наада буол-лаһына холбоһунтаах хар-даны биэрэр туһунан бол-пурдуу дүүллээр. ХНТ Генеральной секре-тара К. Вальдхайм бан-дыытыгы акцияны «аан

дойдутаабы быраабы си-рэй-хараа суох кэһин-нэн» ааттаата. Итиниккэ сайабыллыаһыналар эл-дөх дойдудар правитель-стволара оһордулар.

Советскай салайар эр-чимтэлэр, ССТА итинэн сибээстээн оһорбут са-йабыллыаһыттар бэ-лиэһимитин курдук, Из-раиль авиацията Ирак столицатыгар бандыыт-ты саба түһүүтүн сору-нуулаахтык сэмэллиллэр уонна ити иһин эппэти-нэн Израиль итинэн агрессоры сөбүлүр уонна кинини бары өтгүнэн өйүүр Америка Холбо-һуктаах Штаттара сүгэл-лэр дьин ааһаллар. Об-щественноһу албыныгыр итинэн эппэтиннэстэн куотунар сыалынан Ва-шингтонга бу күннэртэ ханнык даһаны аралды-гар сайабыллыаһыналар оһоһуллубуттарын иһин, кэннэки соботиелар би-лигин администрация Из-раиль (государственной политика рангатыгар ытыарбыт аан дойдутаа-ы терроризм итинэн ороспуйдааһынын поли-тикатын өйүүрүн өссө тө-гүл биэртэттилэр.

И. ОРЛОВ,
ССТА ырытааччыта.

из ойууру оһордууга бө-рилиннилэр. 24 гектарга көлүһэлэр үөскэтилиннэ-лэр.

«Тулауголь» холбоһук бу патиеткада сыл ах-сын норуот хаһаайысты-батыгар 230—250 гек-

тар сир быһагыч чөлү-гэр түһөрөн биэрбэ.

СНИМОНКА: скрепер-дэр почваны тупсарал-лар.

С. БЕЛЯВАН фотота.
ССТА фотохрониката.

билэрбитинэн, быһылы утары оһуһуу биэр кө-дүүстээх форматынан күөх мастары оһордуу буолар. Маныаха биһиги оройуонмутугар аллея-лаан оһордуу ордук кыал-лыбат. Онон калэр өтү-гэр мас борудатын ич-кэһи талан суолу, уу-луссаны кыһа уопсай кууһунэн маассабайдык көбөрдүүнү ыһааха.

Биһиги уулуссаларбыт сотору кэминэн гравий-най бүрүлүөхтэрэ дьин эгэр уустук. Оттон ас-фаллааһын туһунан этэ да барыллыбат. Онон аһыгы олох көрдөбүлү-гэр сөл түбөһүннэһөн, быһылы-буору утары бэ-лэһи күүсүтүүнэн кыал-лар наһамаларынан ко-дүүстээхтик оһуһар кэм кэлэ дин санамбын.

А. ДОРОФЕЕВ.
Чурапчы сөл.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Ыччаттары үөрэххэ ыһыраллар: СГУ САҢА ФАКУЛЬТЕТА

Саҥа государственной ун-верситета 1981—1982 үөрэх дьылыгар ман-нык идэлэргэ стационар саҥа педагогической факуль-тетыгар студенттары эби-ныны баллээр.

1. Начальный үөрэх педагогиката уонна ме-тодиката—үөрэни бол-дього 4 сыл.

2. Уопсай технической дьһессипилиннэлэр уонна үлэ—үөрэни болдього 4 сыл.

Үөрэххэ киирээччилэр ман-нын экзаменнэри тут-тараллар начальнай кы-лаастарга үөрэти педа-гогиката уонна методика-та идэргэ—иуучча тылы-гар уонна литературага (суругунаан уонна тылы-нан), математикага (ты-лынан), ССРС история-тыгар (тылынан).

Уопсай технической дьһессипилиннэлэр уонна үлэ идэргэ—иуучча ты-лыгар уонна литература-га (суругунаан), матема-тикага (суругунаан уонна

тылынан), физикага (ты-лынан).

Документтары тутуу бэс ыйын 20—от ыйын 31 күннэригэр ыһыл-лар. Кинрин экзаменнар атырдыах ыйын 1 күнүт-тэн садалаһаллар.

Идэтин ыһан туһан ректор аатыгар сурулу-бут сайабыллыаһына ман-нык документтар сы-һыарыллаллар: орто үө-рэги бүтэрбитин туһунан докумуон (дьһинтээбэ), ос-куола, предпринятие збөтөр учреждение администра-цията биэргэһипит харак-теристиката, үлэ кэһин-нэтин копията, 286 №-дээх медсправка, 3 x 4 сантиметрү нэмэйдээх 4 Фотокарточка.

Приписной свидетель-ствон уонна байыаннай биллэти үөрэххэ киирээч-чи тус бөһтө туттарар.

СГУ аадырына: Якут-скай к., ЫБСЛКС 50 сы-ла уул., 50 №-рэ, при-емная комиссия.

Суоттутаабы 19 №-дээх орто СКТУ

Кинг профаллаах трак-торист-машинист — үө-рэни болдього 3 сыл.

Кыыл интитин маас-тара—3 сыл.

10 кылаас базатынан кыыл интитин маастара—1 сыл.

10 кылаас базатынан тыа сирин тутуутун маас-тара—1 сыл.

III кылаастаах тракто-рист-машинист—1 сыл.

Аадырына: 678051 Уус-Алдан оройуона, Суотту с. Тел. 2-31-95.

Чурапчытаабы интернат-оскуола уонна оҕо спортивной оскуолатын коллективтара тре-нер Семен Ильич Жирковна кини нйэтэ

ЖИРКОВА МАРФА ФЕДОРОВНА

уһун маарахан ырыыттан олбүтүнэн дириг кутурганнарын тиэрделлэр.

БИҢИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул., 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—21-395, аһоһолор—21-495, уопсай — 21-515.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.